

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:362

av **Nina Lundström (L)**

Utveckla klimatsmarta styrmedel för livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att differentiera mervärdesskatten på livsmedel utifrån klimateffekter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vår konsumtion påverkar både miljö och hälsa. Konsumtionen påverkar klimatutsläppen i hög utsträckning. Livsmedelsproduktionen orsakar enligt forskare 25 procent av klimatutsläppen globalt som i sin tur påverkar global uppvärmning. Animalieproduktionen står för cirka 15 procent av världens totala utsläpp av växthusgaser. Konsumtionen av animalier är därför, oavsett var och hur de har producerats, förknippad med stor klimatpåverkan. De höga växthusgasutsläppen från produktion av kött beror till största delen på att det går åt mycket mark för att producera foder. Svinnet påverkar också till negativa effekter. Inom jordbruket i Sverige produceras cirka 400 000 ton mat per år som sen inte lämnar gården. Svinnet leder till stora negativa miljöeffekter och resurser försvinner till ingen nytta.

Utsläppen av växthusgaser från privat konsumtion är ungefär åtta ton per person och år i Sverige. Maten beräknas stå för cirka två av dessa åtta ton. Kött är den livsmedelsgrupp som står för störst andel av den livsmedelsrelaterade klimatpåverkan, och då är ändå inte indirekta utsläpp från förändrad markanvändning inräknade. Om utrymmet för utsläpp av växthusgaser fördelas per person behöver vi till år 2050 komma ner på en nivå under två ton per person och år för vår totala konsumtion av mat, resor, boende med mera. Utsläppen från produktionen av kött kan minska en del genom förändrade produktionsmetoder. Ur ett hållbarhetsperspektiv behöver vår konsumtion av mat ges nya styrmedel. Förändrade matvanor kan leda till minskade växthusgasutsläpp eftersom olika livsmedel har olika mycket klimatpåverkan.

Att differentiera konsumtionsskatten i syfte att göra det skattemässigt mer gynnsamt att konsumera frukt och grönt kan påverka konsumtionen vilket leder till både miljö- och hälsomässigt gynnsamma effekter. En kost med frukt och grönt ger även förutsättningar för att öka folkhälsan. Många sjukdomstillstånd såsom diabetes, och hjärt- och kärlsjukdomar utvecklas i onödan eller för tidigt hos många på grund av konsumtion. De positiva hälsoeffekterna av intag av frukt och grönsaker är väldokumenterade. Miljöskatter brukar framhållas som ett verksamt och kostnadseffektivt styrmedel. En lägre konsumtionsskatt utifrån klimateffekter på frukt och grönt visavi animalier bör därför utredas.

Nina Lundström (L)